

הפקולטה לחקלאות מזון וסביבה ע"ש רוברט סמית

מאי 2016 אייר תשע"ז

מידעון הפקולטה

**בוגרי הפקולטה לחקלאות לדורותיהם מוזמנים לכנס בוגרים
נכבד את העבר וננביט את העתיד**

**ביום חמישי, 23/6/16 י"ז סיון תשע"ז
בקמפוס הפקולטה - לפרטים והרשמה**

**הרצאת אורח: פרופ' יובל נח הררי
המהפכה החקלאית והשלכותיה על האדם,
על בעלי החיים המבויתים ועל המערכת האקולוגית בכללותה**

**מופע מוזיקלי: אנסמבל דרור
איילת אהבים – שירים שעשו עלייה**

הצצה אל בוגרי הפקולטה

מיכל המאירי

מיכל המאירי היא בעלת תואר מוסמך בכלכלה חקלאית מהפקולטה החקלאית שבאוניברסיטה העברית. התחילה את דרכה כתקציבאית במשרד הפרסום טמיר כהן, בהמשך דרכה פעלה כיועצת אסטרטגית בחברת יעד פיתוח עסקי (חברת בת של קסלמן וקסלמן). בשנת 1996 מונתה למנהלת השיווק של תנובה והיא חתומה על הצלחת החדרת המותג יופלה בישראל, מהלך שזיכה אותה בשנת 2002 בתואר אשת השיווק של השנה. בשנת 2004 מונתה למנכ"לית משרד הפרסום גיתם BBDO, במהלך תשע השנים שבהן ניהלה את גיתם הוכפלו הכנסות החברה. המאירי הובילה את המהפכה הקריאטיבית של המשרד וקטפה את הפירות בעשרות פרסים בארץ ובעולם. בתפקידה כמנכ"לית גיתם ניהלה המאירי את תקציבי הפרסום הגדולים בישראל והייתה אחראית על בניית המהלכים

התקשורתיים המובילים, ביניהם שופרסל, סלקום, אסם, חיש גד, אראלה ממפעל הפיס ועוד. כמו כן, המאירי הייתה החלוצה בישראל בהטמעת פעילות הדיגיטל והובילה את המהפכה לשינוי בשיטת התגמול. בשנת 2014 מונתה המאירי למנכ"לית "קבוצת אלדר" שהינה החברה הגדולה והמובילה בתחום יעוץ ושיווק נדל"ן למגורים. כמו כן המאירי הינה דירקטורית בבנק הדואר וחברה בהנהלת חבר הידידים של עמותת "חסדי לב" העוסקת בחינוך ועצמאות פיננסית לאוכלוסיות חלשות.

רבקה אופנברג

בוגרת ומוסמכת ותיקה של הפקולטה לחקלאות המשמשת שנים רבות כמורה לגידול ירקות בארצות מתפתחות מטעם משרד החוץ ורכזת ירקות מקצועית במו"פ ערבה. המשרת את 9 מושבי הערבה מפארן בדרום ועד מושבי כיכר סדום בצפון, נאות הכיכר ועין תמר. בתחום המו"פ 2 תחנות ניסויים, תחנת "יאיר" ליד חצבה ותחנת "זהר" בכיכר סדום.

בתפקידה אחראית על כל ניסויי הירקות באזור, בשיתוף עם חוקרים מכל מכוני המחקר בארץ, עם אנשי המקצוע של משרד החקלאות וההדרכה. שותפה לוועדות המקצועיות של משרד החקלאות.

את לימודי התואר הראשון סיימה רבקה ב-1973 בפקולטה לחקלאות בגדולי שדה והגנת הצומח. ב-1975 – סיימה את לימודי המוסמך בגנטיקה בראשותו של פרופ' עמרם אושרי.

מאז 1969: עוזרת בניסויי שדה בנוה יער לד"ר צבי קרחי בטיפול מילונים ליצוא.

בשנות השבעים היתה עוזרת מחקר במחלקה לגד"ש בפקולטה לחקלאות.

ונציגת הסוכנות היהודית בהולנד בהשתלמות מעשית בגידול עגבניות בחממות לצורך הדרכת חקלאים חדשים בפיתחת רפיח וגוש קטיף. וכן היתה מדריכת ירקות בחממות, במשרד החקלאות – שה"מ, בפיתחת רפיח גוש קטיף והבשור. שותפה פעילה בפיתוח ההתיישבות ובהקמת ענף יצוא העגבניות.

במחצית שנות ה-80 היתה רבקה עוזרת מחקר בארה"ב: Purdue University, Indiana, U.S.A, וב-Davis, California, USA Campbell Institute for Research and Technology

מאז 1987 משמשת רבקה רכזת ירקות במו"פ ערבה מרכזית וצפונית.

משנת 1996 עד היום יציאה להדרכה והוראה ב-17 קורסים מקצועיים לירקות בארצות מתפתחות מטעם מש"ב בשליחות משרד החוץ. (פיג', סין (5), קניה, גרוזיה, זימבבואה, נמביה, אנטיגואה, קירגיסטאן, ניגריה, מונגוליה, אתיופיה (2), מקדוניה, בנוסף הרצאות מקצועיות בדרום אפריקה על גידול ירקות בעיקר עגבניות.

30 שנות עבודה במו"פ ערבה תיכונה וצפונית הניבו כ-20 מחקרים בשנה, כ-500 דוחות. עד 2001 פרסומים בדוחות שנתיים מ-2001 הדוחות מפורסמים גם באתר של מו"פ ערבה תיכונה וצפונית.

ד"ר אייזיק אסולין – מקים מעבדת מיקרולאב

נולד בעיר Sefrou אשר במרוקו, הממוקמת בהרי האטלס, 1951.

וכך מספר לנו ד"ר אסולין: "למדתי בבית ספר יסודי באליאנס. את התיכון התחלתי בישיבה תיכונית ברבאט IMEH ומשם המשכתי לצרפת בה למדתי בישיבה תיכונית Le pin. עליתי לארץ עם עליית הנוער ב-5.6.1968.

את שתי הכיתות האחרונות של התיכון למדתי בכפר הנוער מאיר שפיה.

התגייסתי לנח"ל אותו סיימתי ערב מלחמת יום כיפור. במסגרת הנח"ל הייתי בגרעין עידן שהקים את המושב פארן אשר בערבה.

לאחר המלחמה התחלתי את הלימודים באיחור של שלושה חודשים כמו כל הסטודנטים באותה עת, בירושלים, בחוג להגנת הצומח.

בשנה השנייה למדתי כבר בפקולטה לחקלאות ברחובות ואת התואר הראשון סיימתי בשנת 1976.

את התואר השני עשיתי בהדרכתו של פרופ' אילן סלע בוירולוגיה. נושא התואר היה בידוד ואיפיון הוירוס התוקף מלפפונים CYYV. סיימתי את התואר השני בשנת 1977.

עבדתי בשירותים להגנת הצומח והביקורת בתקופתו של שמואל אלחנן, במשך שנה וחצי במדור הסגר בהנהלתו של רענן קציר כאחראי יבוא בנמל התעופה בן גוריון.

במהלך 15 השנים הבאות, עד 1994, עבדתי במעבדת אנליסט בניהולם של אפרים גבאי וחיים שלזינגר. במעבדה זו הייתי אחראי על הקמה של היחידה לבדיקת מחלות צמחים וירוסים, חיידקים ופטטריות.

בשנת 1982 התחלנו בלימוד ומחקר של מחלות זרעים, נושא שהיה בראשית דרכו בעולם.

בשנת 1994 הקמתי את מעבדת מיקרולאב ומנהל אותה עד היום. המעבדה ממוקמת בפארק המדע ברחובות. זו מעבדה מוסמכת ע"י הרשות להסמכת מעבדות החל מ-2004 ומפוקחת ע"י השירותים להגנת הצומח וביקורת. מעבדה דיאגנוסטית המצוידת בכל הנדרש לבצע את כל הבדיקות אותן היא מבצעת. ובין השאר עוסקת ב:

בדיקת זרעים: בדיקת נוכחות וירוסים, חיידקים ופטטריות בזרעים ובצמחים בהתאם לנהלים בינלאומיים ופנימיים.

בדיקות צמחים: בדיקת צמחים לנוכחות גורמי מחלה פתוגניים. בדיקת צמחים בהתאם לדרישות של הגנת הצומח כגון: מחלות הנגרמות ע"י וירוסים בגפן, GVA, GVB, Arabis mosaic virus LR3, בדיקת שתילי תות שדה לנוכחות המחלות Phytophthora cactorum acutatum Colletotrichum, C. gleosporoides בדיקת עלי ושושני אבוקדו לוירוסים ופטטריות, Avocado sun blotch viroid Phytophthora cinnamomi, בדיקת תפוז"א יבוא לנוכחות Ralstonia solanacearum בדיקת מחלות הסגר בצמחים ובפירות מייבאים.

בדיקות כלליות של: בד לא ארוג, מגבונים לחים, מוצרי קוסמטיקה, יין במגוון הבדיקות הנדרשות בארץ ובעולם. המעבדה משתתפת בפיתוח שיטות לזיהוי גורמי מחלה בארץ ובגוף בינלאומי לקביעת נהלים לנוכחות גורמי מחלה

בזרעים: ISHI-Veg. המעבדה מיישמת שיטות חדישות ומשתמשת בציוד עדכני.

ד"ר אסולין מציין ש"הפקולטה העניקה לי את ההכשרה המקצועית הבסיסית שהייתה נחוצה להתפתחותי המקצועית. תודתי נתונה לפקולטה ולכל האנשים הרבים אשר עזרו לי לרכוש את הידע ולבנות את עתידי המקצוע".

ערן שוורץ בוגר שלנו, כותב לנו על חויית הלימודים בפקולטה והערך המוסף צמיחה עסקית

מה היא כלכלה חקלאית? זו שאלה שאני עדיין צריך להסביר לכל מי ששואל מה למדתי בתואר הראשון בפקולטה לחקלאות. והתשובה האוטומטית שלי היא כרגיל שמדובר בלימודים על "צמיחה עסקית", כאלו המשלבים כלכלה עם חקלאות. משם כמובן שהשיחה מתגלגלת גם להסבר יותר מופרך על פיתוח זרעים חדשניים שיצמיחו כסף על העצים. השנים שעברו לא הפכו אותי לכלכלן ולא לחקלאי. אז איך זה שהתקופה בפקולטה לא נראית במבט לאחור כמו בזבוז זמן, אלא כאחת התקופות הטובות בחיי? ואיך זה שכל החברים הקרובים שלי מאותה התקופה מרגישים את אותו הדבר?

את התשובה לכך קיבלתי בתחילת לימודי ה-MBA שכמובן המשכתי בעברית, אך הפעם בקמפוס הירושלמי, באוויר הצלול שמעל פסגת הר הצופים. ומיד בשיעור הראשון אחד המרצים שאל, מדוע אנחנו בכלל צריכים היום לעשות תואר שני באוניברסיטה, ולא ללמוד הכל לבד ודרך האינטרנט. והדבר היחיד שעלה בראשי הוא: שוב שואלים אותי מה אני עושה פה?! ועכשיו אפילו מרצים שואלים אותי...

אבל למזלי הם גם ענו, והתשובה היתה שהערך המוסף של לימודים בסביבה אקדמית הוא הנטוורקינג. מכירים המון אנשים, חווים מסלול לימודים ביחד, ועם חלק מהם עוד צפויה לנו דרך. הסמינר שעשיתי ברשתות חברתיות רק חיזק את ההבנה בתרומה שיש לקשרים החברתיים על חיינו, וגם לקשרים החלשים. אז נכון שרכשתי את הבסיס ההשכלתי שלי בכלכלה ובשיווק באותה התקופה, אך מה שבאמת לקחתי איתי הם החוויות. עכשיו הכל הסתדר.

עוד לפני התואר הראשון למדתי קופירייטינג במכללת ACC, שם זכיתי ללמוד המון ישירות מתרצה גרנות ז"ל, ושם נחשפתי לקופירייטינג ולתסריטאות ונסחפתי אחר המילה הכתובה. לאחרונה חיברתי את כל הנקודות בחיי ופתחתי סוכנות שיווק לעסקים קטנים בשם פינצ'ר. סוכנות זו שמה דגש על השילוב שבין היצירתיות לאסטרטגיה, היין והיאנג של יסודות השיווק.

הצורך שמצאתי למלא הוא הצורך במשרד שיווק מקצועי שילווח עסקים משלב ההקמה ועד לשלב הפרסום, עם שירותי שיווק מלאים המתמקדים בצרכים הרלוונטיים לעסקים קטנים. בדיוק כמו שיש לגדולים את משרדי הפרסום עתירי התקציב, רק לקטנים. במקום שבעל עסק יפנה למתכנת שיבנה את האתר, לגרפיקאי שיעצב את הלוגו, למנהל רשתות חברתיות שיטפל בפייסבוק ולמישהו אחר לגמרי שיפרסם בגוגל, יהיה משרד אחד שיוודא שהמסר יהיה נכון לבית העסק ושיישאר אחיד בין כל ערוצי השיווק.

כיום אני עוזר לעסקים רבים למצוא את נקודות הבידול שלהם, למקד את המסר ולהעביר אותו בצורה יצירתית, כזאת שתהיה בראש ובראשונה בעלת ערך ללקוח. אז במחשבה שניה, אולי כן למדתי משהו על צמיחה עסקית.

ערן שוורץ, בעל סוכנות השיווק פינצ'ר.

מחקר חדש

זני פסיפלורה חדשים בעלי פוטנציאל להגנה על המוח

פרופסור אורן תירוש וד"ר אהרון טרואן מבית הספר למדעי התזונה, המכון לביוכימיה מדעי המזון והתזונה וכן **פרופ' אלון סמך** מהמכון למדעי הצמח והגנטיקה בחקלאות בפקולטה לחקלאות מזון וסביבה וכן **ד"ר עדנה פסיס** ממנהל המחקר החקלאי בבית דגן (מכון וולקני) חוקרים ומפתחים מזון פונקציונלי לצורך הגנה על המוח ומערכת העצבים המרכזית. לאחרונה הם גילו שאכילת פירות מזן חדש של פסיפלורה עשויה לתרום משמעותית לשמירה על תפקוד תקין של המוח במיוחד מפני תהליכים הקשורים במהלך ההזדקנות.

הזן המסחרי של פסיפלורה המשווק בישראל הינו זן מכלוא בין תתי המין ושמו Passion Dream. בטבע קיימים שני תתי מין של פסיפלורה השונים בין השאר בצבע הקליפה: פרי צהוב (P. edulis Sims f. flavicarpa Deg) ופרי סגול (P. edulis Sims f. edulis). אחד מהמחקרים של ד"ר סמך מתרכז בטיפוח ובירור זנים חדשים של הפרי בעלי תכונות שונות מהפרי המסחרי. לדוגמא, לזן המסחרי יש שני מועדי יבול בשנה והוא נושר לקראת הבשלה.

פירות זנים חדשים מבשילים במועדים חדשים ובכך מרחיבים את עונת השיווק, וחלקם אינם נושרים בהבשלה.

הזנים החדשים של ד"ר אלון סמך נבדקו על ידי ד"ר עדנה פסיס במכון וולקני ונמצא שהכילו ביחס לפירות אחרים רמה מרשימה של חומרים בעלי יכולת נוגדת חמצון כגון תיול אסטרים.

לאור זאת, החוקרים מהפקולטה לחקלאות, מזון וסביבה, ריכזו את מומחיותם השונה לבדוק את יכולת תכולת הפרי של זנים שונים להגן מפני חומרים בעלי יכולת פגיעה במוח. הצעה ראשונית לבדוק את היכולת של זנים אלה להגן על המוח זיכתה את החוקרים פרופסור תירוש וד"ר סמך במענק מחקר ראשוני פנימי מטעם הפקולטה לחקלאות מזון וסביבה (מענק חדשנות), ובכך התאפשר לחוקרים לעבוד ביחד ולבדוק את השערתם. תחילה, פרופסור תירוש בדק את ההגנה שתמצית הפירות שפיתח פרופ' סמך מקנה מפני נזק חמצוני בתאי עצב. בהמשך ד"ר אהרון טרואן הרחיב את המחקר למודל של מחלת

הפרקינסון בעכברים במימון מענק "יישומית".

הבדיקות נעשו על תאי עצב בתרבית ועל עכברים שקיבלו את המיצוי כתוסף למזון. מיצוי מאחד הזנים, הרשום כזן 'דינה', התגלה כי עלול במיוחד. בניסוי בעכברים, שבו משרים באופן ניסיוני תמותה בתאי עצב באיזור במוח אשר פגיעה בו מאפיינת את מחלת הפרקינסון (תאים דופמינרגיים בסובסטנציה ניגרה). תוסף של מיצוי פסיפלורה למזון של העכברים הפחית באופן מובהק את שיעור תמותה של התאים. כמו כן, עכברים שקיבלו מיצוי פרי של 'דינה' כתוסף למזון, שרדו טוב יותר את ניסוי ביחס לקבוצת הביקורת.

תוצאות המחקר מראות שאפשר לטפח זני פסיפלורה שונים להגנה על המוח ומערכת העצבים המרכזית. פרופסור תירוש מציין שעד לתחילת המחקר

המשתף, מלבד היכולת של מיני פסיפלורה שונים להרגיע ולהפיג חרדה, לא היה מידע על תכונות בריאותיות נוספות כגון הגנה על תאי המוח.

ד"ר טרואן זכה למענק תמיכה 'נופר' מהמדינה הראשי של משרד התעשייה, מסחר ועבודה, בתמיכת תעשיות שטראוס, לבצע מחקר המשך שמטרתו בדיקת השפעת דיאטה הכוללת פירות מהזן 'דינה' כדי לשמר תפקוד קוגניטיבי ומוח בריא מפני תהליכי ירידה קוגניטיביים טבעיים בחיות מזדקנות.

ספר חדש

ספר חדש לפרופ' גדעון לדז'ינסקי ולפרופ' שחל עבו

The Search for Wild Relatives of Cool Season Legumes
Authors: Ladizinsky, Gideon, Abbo, Shahal
Springer ©2015

הספר מחזיק כמאה עמודים ומסכם עבודה רבת שנים על מיני קטניות הבר שמהן בוייתו גידולי הקטניות במזרח הקרוב (חמוס, עדשים, אפונה, בקיה, פול, חילבה). הספר מתאר את הבוטניקה והאבולוציה של מיני הבר, את מהלך הביות, והאבולוציה שלאחר הביות בקטניות של המזרח הקרוב. ניתן דגש על הגנטיקה של תכונות הביות במינים הנדונים, ועל סוגיות טקסונומיות ואבולוציוניות הרלבנטיות למינים אלו בתנאי תרבות.

אתר חדש

מזיקי צמחים במזרח התיכון
Plant Pests of the Middle East (PPME)

אתר חדש המציג מידע על מזיקי צמחים במזרח התיכון הוכן על ידי פרופ' אורי גרזון ופרופ' שלום אפלבוים ז"ל. האתר, שמוקדש לזכרו של פרופ' שלום אפלבוים, הושק לאחרונה ומציג מידע על כ-220 מזיקי צמחים מהמזרח התיכון, הדברתם ואיביהם הטבעיים. כמו כן מצורף מידע על הצמחים הנתקפים על ידי כל אחד מהמזיקים.

הצטרפו לדה פייסבוק של הפקולטה

לחצו אהבתי (Like)
וקבלו את כל העדכונים על הארועים והמחקרים
הכי חמים בפקולטה לפייסבוק שלכם!

צור קשר

צרו עימנו קשר באמצעות לחיצה על 'צור קשר' - בכל בעיה, שאלה, הצעה, בקשת מידע, וגם... מילה טובה. נשמח לעמוד לרשותכם.

אנא העבירו חומר למידעון הבא **לרות תמיר** הסברה ויחסי ציבור 08-9489275
או במייל: צור קשר...

כל הזכויות שמורות לאוניברסיטה העברית בירושלים ©